

LOŽ SE DVĚMA KAPITÁNY JDE KE DNU DVAKRÁT RYCHLEJI (Arabské přísloví)

ČÍSLO 2* ROČNÍK V* 18. 1. 2012* (ČAS 1 – ročník XVI* Kurýr ročník VII)

Internetový nezávislý list podporující svobodné myšlení, podnikání a vytváření občanské společnosti především v oblasti ASKIBURGIONU.

Ve druhém století našeho letopočtu žil v Alexandrii slavný astronom a zeměpisec Klaudios Ptolemaios. Podle vyprávění obchodníků a vojáků kreslil mapy vzdálených zemí. Velké pohoří na severu země, v níž podle něj žil velký národ Boiochaimů, označil jako Askiburgion. Přiložíte-li Ptolemaiovu mapu na mapu dnešní, pod Askiburgionem naleznete Nízký a Hrubý Jeseník, část Slezska i střední Moravy. I mezi tvůrci tohoto listu naleznete nejednoho učeného Boiochaima. Na sklonku 19. století si příznivci strany realistické, sdružení kolem T. G. Masaryka uvědomili, že potřebné změny společenské vyžadují více informačních zdrojů. A tak vznikl v roce 1866 list ČAS, od počátku redigovaný Janem Herbenem. V roce 1990 si vydavatelé tohoto listu vypůjčili název i původní grafickou podobu hlavičky a vydávali až do roku 2005 list ČAS v tištěné podobě. A pochopitelně v duchu názorů původní České strany lidové (realistické). Ten pak na několik let, od 3. 2. 2005 do 21. 8. 2008 nahradil internetový deník Bruntálský Kurýr. Tento internetový, dle potřeby i tištěný list ČAS je tedy pokračováním obou zmíněných periodik a měl by v této podobě vydržet co nejdéle. Což bude i dilem vás, čtenářů.

Vydává: občanské sdružení Vlastenecký poutník, Čeladná 711, 739 12 Čeladná, v nakladatelství Moravská expedice®. Redakce: petr.anderle@tiscali.cz; vpoutnik@tiscali.cz +420 724 100 646. Odpovědný redaktor: Petr Andrle. Každé vydání najdete také na www.hbl.cz; www.marianka.eu. Objednávky: e-mail s předmětem ČAS* Registrace MK ČR ze dne 22. 3. 2001 evidenční číslo MK ČR E 11 345

Dnes 18. ledna končí psí dny a svaté Prisské oteplení

NA SVATÉHO PRISKA POD SANĚMI PÍSKÁ

Ona ta pranostika má ještě několik dalších podob: Svatá Priska pod saněmi píská; Na svatou Prisku obleva - saně jsou netřeba; na svatého Priska pod saněmi píská.

Pranostika hovoří častěji v rodě mužském, ale svatá Priska, která byla v kalendáři před dnešním Vladislavem, byla žena a světice. Jinak tak zvané svaté Prisské oteplení (15-18.1), neboli také „psí dny“ zmírňují zimu oblevou.

Když císař Klaudius II. zvítězil v jedné bitvě nad Gothy, nařídil všem obyvatelům Říma, aby se zúčastnili děkovaných slavností provázených konáním obětí. Jenže Klaudius přičítal svá vítězství přízni pohanských bohů. Dvanáctiletá panna Priska, dcera bohatého římského konzula, byla již tehdy křesťankou tělem i duší a žila pro Krista. Klaudius hodlal zlomit její víru, avšak ani mučení a později zavraždění nebohé dívky nepřineslo žádné výsledky. Lev, jemuž byla předhozena, se dívky ani nedotkl. Klaudius si dívku nechal předvést a poručil jí, aby šla do Apollónova chrámu a zde obětovala modle. S tím, že z ní poté učiní svou milenkou. Priska se však před modlou pomodlila k Bohu a žádala, aby svrhnul onu modlu jako symbol klamu a zkaženosti. Nastalo velké zemětřesení, při němž se modla rozbila na kusy. A ďábel, který dlel v modle, promluvil: *Ach panna Priska! Služka velkého boha, který vládne na nebesích, ty která dodržuješ Jeho příkázání a připravila jsi mě o můj příbytek! Ach císaři, pronásledovateli křesťanů! Nalezl jsi svatou duši skrze níž skončíš svou vládu v hanbě!* A stalo se tak.

V krizi je Evropa, nebo naše myšlení?

Petr Andrlé

V červnu roku 1889 začal psát v Harzburgu své paměti Werner von Siemens. Později vyšly i v češtině pod titulem MŮJ ŽIVOT. Popisuje skromné počátky dnešní nadnárodní firmy. V roce 1847 začínal v malé dílně s přítelem Johannem Halske s výrobou telegrafů. Vše díky půjčce příbuzného, justičního rady Geoga Siemense. O 45 let později zaměstnává firma 3 500 lidí. Píše se rok 1892, který je také rokem úmrtí zakladatele. Ten ve zmíněné knize mimo jiné napsal:

„Bude - li Evropa chtít uhájiti své dominující postavení ve světě, pak se musí k tomuto boji připravit, dokud je čas. Může se tak stát jedině nejdůslednějším zrušením všech unitroevropských celních hradeb, které zužují odbytiště, zdražují výrobu a snižují schopnosti soutěžit na světovém trhu. Dále je třeba vyvinouti pocit evropské solidarity vůči jiným dílům světa a proto je nutno usměrniti tím unitroevropské mocenské a zájmové otázky k vyšším cílům.“

Inu, trvalo to Evropě pomalu sto let, než došlo k naplnění slov a vizí Wenera Siemense. Stejný, byť propracovanější program Panevropský nabídl Evropě ve dvacátých letech minulého století Richard hrabě Coudenhove Kalergi, ale to si Evropa musela ještě nechat zasadit stále ještě nezhojené krvavé rány válečné, způsobené třetím nacionálního socialismu umocněným stejně totalitním třetím marxistickým. Teprve po prodělaných hrůzách začíná Evropa usměrňovat své „mocenské a zájmové otázky k vyšším cílům“. Výsledkem je dnešní Evropská unie, když jedním ze světlých bodů evropského vývoje byl i pád železné opony.

Zcela otevřeně je třeba si říci, že jako stát jsme nebyli nikdy státem naprosto suverénním. Alespoň ne tak, jak si naši „suverenitu“ představují dnešní novodobí národovci, převážně bojovníci protievropští. Palackého ideu vyjádřenou v dopise sněmu ve Frankfurtu v podstatě akceptovali i protagonisté českého národního obrození. Zděšení ovšem vyvolal zcela nechtěně Jan Herben, který částečně i na radu Masarykovu otiskl v prvním čísle Času 20. prosince 1886 stať Huberta Gordona Schauera (o přenárodnění). I po roce 1918, když náčelníkem našeho generálního štábu byl francouzský generál, jsme nebyli zcela suverénní. Naše zahraniční politika vedená představou, že jsme „miláčky štěstěny“, jejímž sluncem je politika francouzská, se ukázala poněkud mylnou. Poté jsme se stali na dlouhá léta provincií bolševickou a naše „slunce“ sídlilo v Moskvě.

Je to snad jakési prokletí, které náš národ pronásleduje? V několika posledních staletích jsme se vždy vymezovali vůči něčemu a někomu. Tímto vymezováním jsme nezřídka omlouvali všechna svá pochybení. A tak nám několik staletí vydrželo „trauma Bílé Hory“. O jeho projevech by se daly popsat stohy papíru. Poté jsme vytyčili hesla jako pryč od Vídně, pryč od Vatikánu a od šlechty. To nám vydrželo v podstatě až do dneška.

Odčiněním Bílé Hory nám mohly možná být Ďurišovy poválečné dekrety (které Bílou Horu zmiňovaly přímo v úvodní preambuli), jimiž byla přidělována půda novým vlastníkům, ovšem pouze na chvíli, neboť jim půdu v jejich vlastnictví sebrali

komunisté v rámci kolektivizace. A tak se národní ideologií stala „láska“ k mohutnému východnímu sousedovi a zdrojem našich neúspěchů se stal buržoazní západ. Konec konců proto nám také posílal na družstevní lány „amerického brouka“. Naše přichýlení se ke všemu sovětskému nám přineslo nejen vražedné politické procesy, ale i žákovské knížky, jichž jsme se nedokázali zbavit dodnes. Když pominulo úvodní vzplanutí, charakteristické známým vtípem o tom, jak soudruh ministr Nejedlý chodil v krásném letním počasí po Václavském náměstí s roztaženým deštníkem a k námitkám, že neprší, dodával, že „*ale v Moskvě prší*“, se příčinou našich potíží stala Moskva. Dokonce jsem mnohokrát slyšel moudra prostých lidí, kteří tvrdili, že bychom se mohli mít daleko lépe, kdybychom neživili Sovětský svaz a jeho satelity.

Po roce 1989, po krátké euforii a nadšení z našeho návratu do Evropy, se trvalou příčinou všech našich potíží stala Evropská unie. Dokonce i mnozí vzdělaní lidé dnes tvrdí, že RVHP a EU jedno jest.

K tomu snad jeden normalizační vtíp. Svého času vykopali archeologové v dolním Egyptě konečně pyramidu Ramsese II. Vstoupili do hlavní krypty, a co nevidí – zde sedí Ramses II živý a nad ním klec s papouškem. Užaslí archeologové jen hlesli: *Ramsesi, jak jste mohl přežít? Taková staletí? Inu, řekl lakonicky panovník, živil jsem se trusem toho ptáka, a ukázal na klec s papouškem. Znovu úžas. A čím se živil ten pták, ptali se dvojnásob užaslí archeologové. Inu trusem mým, odvětil Ramses II.* Traduje se, že právě a teprve na základě této skutečnosti byla založena Rada vzájemné hospodářské pomoci se sídlem v Moskvě.

Tohle snad Evropská unie není v žádném případě. Mohl se někdy snad nějaký náš občan dovolávat svých práv u soudu v Moskvě, etc. etc.? A pokud ještě někdo stále nechce do Evropy, je možno jít na východ. Tam stále ještě vládne proletariát.

Leč dle novodobých nacionalistů je příčinou všech našich potíží Evropská unie. A proto by nám stačilo, kdybychom získali zpět svoji suverenitu, volně obchodovali s Evropou a s celým světem a dobře se měli. To tvrdí dnes mnozí. Kdyby to bylo tak jednoduché, tak bychom se mohli takto „suverénně“ chovat již od roku 1918 a mít se všichni dobře. Ani dnes, kdy je Evropa relativně v klidu, neumí nikdo z našich politiků euroskeptiků dát odpověď na to, s kým bychom měli tedy kráčet světem. Je to dáno nejen mizerným historickým a právním vědomím mnoha politiků (ale i občanů) a dále i tím, že naši politikové uvažují pouze ve čtyřletých volebních cyklech. Podle nich bychom vždy po jedné volbě z EU vystupovali a za další čtyři roky do ní vstupovali. Což jak z logiky věci plyne, nejde. A tak fabulujeme a lžeme. Sami sobě například tím, že si vymýšlíme nepravdy o rozhodnutích komisí EU. Tvrdilo se například, že EU nařídila, aby servírky chodily na prsou cudně zakryté, aby kvůli výstřihům nepodléhaly jisté jejich partie nadměrnému slunečnímu záření. Přitom jedna komise EU pouze vyjádřila někdy v roce 2006 názor, že by zaměstnavatelé měli věnovat pozornost oblečení těch zaměstnanců, kteří pracují trvale na prudkém slunci. Stejným nesmyslem jsou zprávy o tom, že všechny sportovní týmy členských států budou muset mít na dresech vlajku EU. Nikdy to nikoho v Bruselu ani nenapadlo.

Horší je, že lžeme i Evropské komisi. Když například dotace určené k povznesení ekonomicky slabších oblastí, investujeme do stavby cyklostezky v Praze, nebo na výstavbu golfových hřišť, či do nákupu trolejbusů v oblastech ekonomicky velice silných. Nu a pak jsou zde tisíce dalších zpráv dokazujících, jak bychom se mohli mít dobře, kdyby nebylo Bruselu.

Brusel je skutečně hnízdo požiračů států. Nikdy jsem netušil, co všechno toto ústředí může, jak strašnou má sílu. Na sklonku minulého roku jsme si mohli v jednom našem deníku přečíst velice vážně míněnou stať populárního evropského publicisty o tom, jak Brusel zničil starou dobrou Anglii. Čtete prosím bez komentáře, neboť jsou - li následující řádky pravdivé, je třeba EU vyhladit zcela do základů.

Co nedokázalo španělské loďstvo ani Göringova Luftwaffe, se bruselské byrokracii daří jako po másle. Nejprve Británii připravila o svrchované vody a tím o 80 % rybolovu. Pak ji donutila zničit tisíce hektarů sadů, aby jí mohla prodat přebytek jablek francouzských. Nařídila masakr milionů hovězího dobytka, z něhož se britské farmářství už nikdy nezotavilo. Miliardy liber spolknou úkony spojené s dodržováním regulací EU. Německé automobilky skoupily a zavřely britský automobilový průmysl. Francouzské energetické a vodárenské podniky vykoupily britské inženýrské sítě a ždímají z britských obyvatel každoročně rostoucí poplatky, až se v letošní zimě předpovídají tisíce úmrtí důchodců mrznoucích ve svých domovech s vypnutou elektřinou a plynem. A teď se Brusel chystal vyrabovat poslední efektivně fungující ekonomický sektor – londýnskou bankovní City, jejíž příspěvek do britské státní pokladny tvoří 12 procent všech daní. Okrást banky a rozdat peníze lidu by bylo jistě populární, nebýt toho, že oním lidem nakonec vždy budou hlavně bruselští byrokraté, kteří nám to právě v této krizové chvíli potvrdili tím, že si za 38 milionů eur přikoupili tři nové budovy pro svoje kanceláře.

Téměř naproti budově Měšťanské besedy v Plzni se tyčí vysoká socha stojícího muže. Vděčné město Plzeň ji zde nechalo postavit Martinu Kopeckému (1777 – 1854). Ten byl purkmistrem města v letech 1828 – 1850. Občané nechali tohoto muže s jasnou vizí ve funkci dostatečně dlouho, aby mohl udělat kus práce pro město. Mezi jeho zásluhy patří i to, že nechal zbourat staré městské hradby a město tak otevřel všem vlivům, aby mohlo růst do krásy. V Plzni to uznávají i dnes, proto ten pomník. My nepoučitelní nejen že nedovolujeme mnohým s potřebnými vizemi, aby pracovali pro svou vlast či pro své město dostatečně dlouho, ale bráníme se bourání hradeb, jakoby v dnešní době byly nějakou zárukou bezpečí. Naopak, spojení s ostatními, to je jediná možná cesta. Oním spojením s ostatními je právě vytváření společné Evropy. Martin Kopecký by tohle zcela jistě pochopil. Ovšem proč my to více než sto padesát let po jeho odchodu z onoho světa pochopit nechceme, to je nepochopitelné a smutné, mohlo by to v budoucích letech být i tragické.

Od roku 2004 jsme členy Evropské unie. Ale stále ještě používáme termíny MY (jako Česká republika) a ONI (jako EU, nebo zbytek Evropy). Jak může vypadat aparát Evropské unie, když jsme přecpali naši kvótu v EP mnoha přímými odpůrci myšlenky evropské integrace? Pokud totéž udělali ostatní noví členové, změnil se ten spolek neskutečně, i když Europarlament všechno neřídí, ale schvaluje základní dokumenty a vytváří také atmosféru. Nemyslím si, že do odborných funkcí jsme poslali (až na nějaké výjimky) nějaké obrovské machry. Ty ani nemáme, nebo máme, ale o politice nechtějí ani slyšet. Tak by to ale mělo být - co máme nejlepšího, bychom do EU měli poslat, aby ten spolek k něčemu byl. V případech některých lidí, které jsme do Bruselu poslali, se spíše jednalo o sabotáž systému. Slyšeli jste snad v poslední době něco státnicky významného o některých našich evropských poslancích? Jak to může vypadat, když tam posíláme i ty, kteří se radují z každého selhání EU a zaníceně i s láskou se o tom vyjadřují pro naše média? Nemyslím si, že to, jak EU vypadá, je naše vina. Ale je to také naše vina, my se k ní chováme stejně, jako jsme se chovali k Moskvě. Dokud nepochopíme, že EU není něco, vůči čemu máme klást odpor, ale

něco, co máme spoluvytvářet a ovlivňovat, tak to nepůjde. Tak jako je náš parlament a vláda obrazem každého z nás (bohužel), je EU v současné podobě obrazem všech států, které ji tvoří. Souhlasím, že je to obraz dost špatný a někdy i tristní. Když ale EP schvaloval nejvyšší funkce EU, vystoupili jsme a řekli, že máme lepší lidi, než jsou ti navržení? Nejdřív téměř za každý náš neúspěch mohla Vídeň, potom západní státy, potom Moskva, dneska Brusel. A my jsme vždycky ti dokonalí, kterým ostatní házejí klacky pod nohy. Takhle se přece mezinárodní ani vnitřní politika dělat nedá.

Jednou věcí jsou ideje, leč jeden celek naší státnosti tvoří i materiální podstata suverenity, kam patří obrana a ekonomika. Jestliže se velmi obecně řečeno evropská měna dostala do krize, měl by to být pro nás důvod k radosti? Nebylo by lepší, kdybychom se vážně zamysleli nad tím, jak se podílet na společné fiskální a rozpočtové politice? *Ano, a to máme doplácet na Řecko*, ozývají se euroskeptikové. Ale vždyť neustálým růstem našeho státního dluhu a bezbřehým rozšiřováním státního aparátu v kombinaci se všudy přítomnou korupcí se k termínu „*řecký problém*“ pomalu blížíme.

Ano. Může se stát, že prožijeme krach sjednocování Evropy. Jenže je to řešení? Pro Evropu? Pro náš stát? Nesdílím extrémní názory druhé strany, že konec Evropské unie by mohl do deseti let znamenat další válku na evropském kontinentě. Evropa je ale značně ohrožena, ačkoli naši politikové vyjadřují pocity velkého bezpečí. Čím je Evropa ohrožena? Po pádu berlínské zdi, myšleno symbolicky, nejsou zde proti sobě dva nepřátelské bloky. Nejsou jedni bílí a druzí černí. Není hranice mezi námi a nepřáteli demokracie a civilizace. Je zde ovšem velké nebezpečí legální i nelegální migrace, je zde nebezpečí, které plyne i z přílišné korektnosti Evropy v tomto směru. Tím je Evropa ohrožena. Jedinou cestou z bludného kruhu je intenzivnější integrace a vystupování Evropy jako celku. Integrace není a nebyla jednorázovým krokem, naší budoucností je vytváření společné Evropy. V opačném případě nám zůstane pouze zóna volného obchodu, což by nám stačilo, dodávají naši národovci. Což ovšem znamená například jistou obnovu hranic a další a další náklady na vytvoření „suverénního státu“, který zcela „suverénní“ nikdy nebyl a nikdy nebude. Takto pojímaná samostatnost je mýtus.

Současné opouštění evropské myšlenky a hledání řešení našich problémů v nacionálně pojaté suverenitě je cestou do pekel. Naopak. My bychom se měli velice aktivně zapojit do hledání nové podoby společné Evropy, která si najde důstojné místo v rámci globalizovaného světa, což znamená schopnost integrace menšin i přistěhovalců. Jinak se sami zlikvidujeme. Řešení ekonomické krize Evropy spočívá ve spojeném a poctivém úsilí všech států, i za cenu společných, dočasných ztrát.

Všechna ostatní „řešení“ jsou odsouzena k neúspěchu, i když ona pohádka našeho lepšího příští může začínat slovy: ***odpoutáme se od Bruselu a budeme si řídit ten náš malý státeček sami. Protože jenom my víme, co potřebujeme, protože jenom my to umíme nejlépe.***

A tak pomalu opět budeme usedat na lopatu, pro jejíž obsah se pomalu otevírají dvířka velké ruské pece.

(Psáno pro Konzervativní listy, leden 2012)

V sobotu večer se vrátili naši přátelé z občanského sdružení Stránské z Regiontours. Vladimíra Křenková (na snímku v jejich výstavním stánku) nám napsala:

*V Brně jsme prezentovali jak **originální výrobky** z ovčího rouna, tak naši Nedělní školu a její kurzy řemesel. Sýr a chléb lákal do Nedělní školy, kde se návštěvníci mohou naučit sýr i chléb vyrábět (péci).*

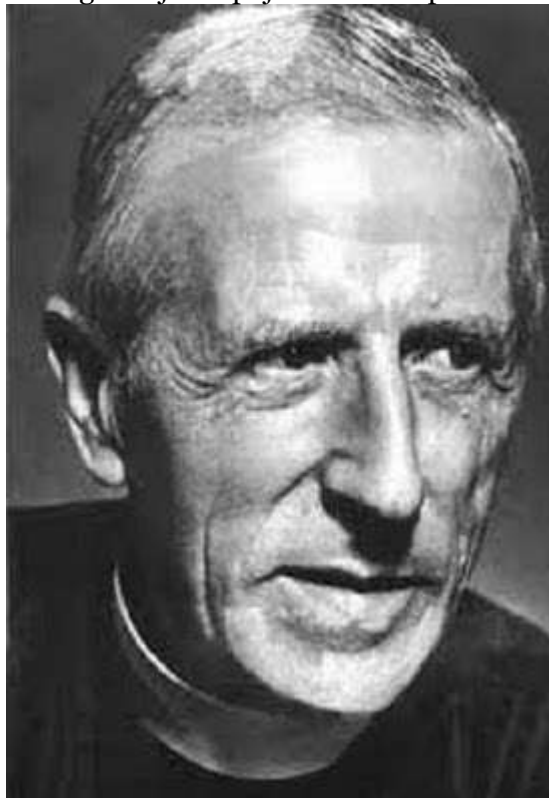
Na Regiontours jsme vystavovali v pátek a v sobotu, déle už jsme se zdržet nemohli, ale zájem byl dost velký a teď jsme zvědaví, jaká bude odezva.

*Značku **originální produkt** Jeseníků jsme získali v květnu 2011 a velmi si tohoto označení vážíme. V podstatě hned po udělení certifikátu jsme zaznamenali větší zájem jak o naše výrobky, tak i o naši účast na farmářských trzích a jiných řemeslných akcích. Takže to bylo zřejmě dobré rozhodnutí. Certifikát máme na výrobky z ovčího rouna původních valašských ovcí. Největší zájem je o plstěné postavičky (betlémy) i kabelky a peněženky, tkané šály a klasické pletené ponožky.*

JEZUITA, KTERÝ VĚDĚL VÍCE NEŽ DARWIN?

A CO KDYŽ MÁ PRAVDU

Vedle Darwina zřejmě největší převrat v antropologii způsobil v polovině minulého století francouzský vědec a teolog Pierre Teilhard de Chardin. Vesmír jako Velký třesk, evoluce člověka, Vesmír navíjející se na škále života, završení v nadosobním bodě Omega. Teilhard celý život zasvětil paleontologii a teologii. Zatímco paleontologie je archeologií života. Teologii v jeho pojetí možno přirovnat k archeologii vědomí. Teilhard byl vychován v

jezuitském prostředí. Jeho revoluční názory si brzy získaly obdivu a uznání v řadách veřejnosti. Ne tak v řadách církve. Teilhard přes konflikty a nejrůznější zákazy a omezení z jezuitského řádu nikdy nevystoupil.

Zájem o vědu Teilharda přivedl ke geologii a ke studiu zkamenělin. Za postupnou řadou měnících se fosilií tušil skrytý princip, určitý neutuchající přetlak a nezastavitelnou plodivou energii hmoty. Vývoj života je cesta od jednoduchých životních forem k složitějším. Co tento vývoj žene vpřed? Každý živý organismus má někde v minulosti svého primitivnějšího předchůdce, směrem k počátku se vývojové linie slévají a končí v neživé hmotě. Prvkem této řady je i člověk. Hluboko v hmotě, za její neutuchající plodivou energií tušil Teilhard Boha. Popisem i hledáním vztahu k tomuto fenoménu se věnoval celý život. Proč církev jeho názory vehementně odmítá a zakazuje jejich publikování? Snad proto, že ji Teilhard vykresluje jen nedokonale? Je snad jeho teorie v rozporu s biblickým pojetím anebo je naopak jeho vize potvrzením Genesis? A je-li Teilhard

jediným, kdo ví, komu se rozevře impozantní výhled na strom života, může mlčet? Nebylo by právě tohle jeho největším osobním selháním? Jsme svědky kosmického dramatu. Vše živé v průběhu věků se nezadržitelně dere vpřed, k dokonalejšímu životu, k vyššímu vědomí. Božské v hmotě, niterné, které plodí stále lepší a dokonalejší uspořádání a pozvedá tak život k vědomí až k finálnímu završení v bodě Omega. V perspektivě tohoto impozantního výhledu jsou překážky kladené církví, zákaz činnosti ba i pobytu ve Francii podružné. Důležitá je vize: Vědomí, které jednou, v jediném bodě noosféry prorazí na povrch, nezadržitelně povede k přechodu na kvalitativně vyšší úroveň vědomí celé noosféry. Klíčem k porozumění života je podle Teilharda uznání vnitřku hmoty. Vedle vědecky popsané stránky hmoty, jejího vnějšku, je třeba uvažovat také i o vnitřku. I každý atom, a jakýkoli strukturní prvek vesmíru, má podle něj také, byť nepatrné „nitro“. Zde se svým způsobem o všem ví a tento zárodek psychična působí a sjednocuje. Důvodem, pro který je jedno uspořádání lepší než jiné, je objektivní přírůstek dobra. Teilhard razil myšlenku, že vývoj života ve Vesmíru není náhodný, nýbrž zákonitý proces. Vznik první živé buňky odpovídá překonání prahu života. Zatímco vývoj hmoty k tomuto prahu vyžadoval časové údobí miliardy let, v dalším stádiu vývoj akceleruje a časová škála se zkracuje. Věda o živém směřuje k šířeji formulované psychologii. Například Jung tvrdí, že prvotní látkou je kosmické nevědomí - jakýsi tkaný a tkající se vzor vzorů. Totéž popisuje Sheldrakova teorie morfogenetických polí. Pokud donutíme ke krystalizaci novou laboratorně vytvořenou látku, vesmír tuto krystalizaci nezná, ve hmotě dosud není vtištěn její vzorec a tak krystalizace trvá dlouho. Každá příští krystalizace probíhá rychleji.

Teilhard tento vzor vzorů, kosmické nevědomí projektuje do hmoty samé. Hmota je božská, říká. Přesnou odpověď, proč hmota preferuje určitá uspořádání před jinými, je obtížné najít. S vyššími organismy je odpověď stále více nasnadě. Na otázku, proč je prehistorický šavlozubý tygr méně "šťastný" než soudobý tygr indický, už Teilhard odpověď naznačit umí: protože současný tygr je více tygrem! Má v sobě více tygrovitosti, a stejně tak i ostatní druhy přivedly svou hřivnu, své nadání časem k větší dokonalosti. Teilhard pozoruje ve zkoumaných vzorcích potvrzení této teorie, vývojové řady spějí k cíli, a ne naopak Každý druh spěje v duchu svých schopností k jejich zdokonalení. Teilhard fascinovaně popisuje životní kmen (soubor všeho živého) jako strom plný vitální energie, který na všechny strany rozevívá své prsty jako rašící pupeny. Tento životní proud se nezdářítečně tlačí do všech stran a vyrazí na povrch všude, kde je to možné. Nastává kosmické jaro. To je fylum. Rozmanitost forem života je pouhým projevem (nebo řezem) na tomto kmeni. Cesta vede od předživého k živému a pak k růstu vědomí. U složitějších organismů dostává životní elán novou dynamiku, a tou je cerebralizace - vývoj mozku.

Hnací silou je růst vědomí. Nejvíce badatelského úsilí věnoval Teilhard právě studiu hominidů - v Číně, na Jávě, v Africe. Při jedné vyčerpávající misi si posteskuje: Je viens Pitecan-trop (jsem pitekantrop, nebo snad jsem roztoč z tropů?). Proč je vrcholem evoluce právě člověk? Je to proto, že dosahuje nejjasnějšího vědomí. Vědomí je jasné světlo, Prométheovský dar bohů. Tlak k vyššímu vědomí vyhnal člověka ze stromů a počala tak éra civilizace. Další růst vědomí by nebyl možný bez kolektivu, kultury, společnosti. Homo sapiens překročil práh reflexe a od té doby se řítí a padá z "věčné nevědomosti" do stále jasněji planoucího světla vědomí. A nyní toto vědomí obsahuje i vědomí vlastní historie. Je škoda, že Teilhard neznal východiska hlubinné psychologie C. G. Junga. Pokud by se tak stalo, zřejmě by jeho záběr nabral ještě jiný směr. Teilhard se pramálo zajímal o současné problémy světa, o kulturu a psychologii. Snad postrádal dostatečně jemné nástroje k uchopení křehkých pojmů duše. Co má však Teilhard s Jungem společné, je to, že všude tam, kde si nevystačí s vědou a vědeckou metodou, uchyluje se k Vizi, která ještě po letech inspiruje fascinující silou mnoho následníků. V tovaryšstvu Ježíšovu Teilhard poznal víru v tradiční podobě - svátost, milost, radost z Ježíšova vzkříšení. Teilhard byl muž víry, křesťanská mystéria pro něho byla živou zkušeností. Přesto anebo právě proto cítil v srdci touhu po novém přiblížení a nové interpretaci víry v duchu doby. Byla to touha přiblížit křesťanského ducha k duchu tohoto světa. A není právě to jádrem křesťanské zvěsti? Jádrem individuálního vztahu k Bohu není pasivní oddání se rituálu, přenechání všech důležitých věcí "ono to nějak dopadne", či případně "pokud o mně Bůh má zájem, však on se mi ozve". Teilhard to cítí jinak: je třeba jít za svým cílem, vytrvat v úsilí a dojít tak daleko, kam až lze dojít vlastními silami. Teprve až pak, když jsem vše udělal a vše vyzkoušel, pak se teprve mohu obrátit na Boha. Teilhard vyčítá vlastní církvi, že nezdravě rezignovala na budování světa. Naopak moderní svět zapomněl na Duchovnost.

Správná cesta je syntéza: vzhůru i vpřed. Prvním, co musím udělat, je rozvoj mých aktivit - individuace. Rozvíjej se, abys poznal, kým jsi. Esej Božské prostředí Teilhard načrtl v zákopech první světové války. Nabádá zde k introspekci, pak k centraci a nakonec k sjednocení s Kosmickým Kristem. Introspekce je cesta do vlastního já. Je to zkušenost se sebou samým. Zažíváme ji především jako děti, před zrcadlem, o samotě a v přítmí vlastního pokoje. Když sestoupím ke svému já, je to jako když poprvé rozsvítíme lampu. Jdeme k sobě, a jsme udiveni. Já? Kdo jsem já? V uších pulzuje tato otázka, která vše přehluší, a odpověď je v nedohlednu. Z venku, ze světa a z kolektivu zaznívá pokyn, zařaď se, nevybočuj, navlékni si tuto masku a nalaď se na to, co máme všichni společné. Popři svou individualitu. Dělej, co dělají druzí. Naproti tomu individuace je cesta k tomu, co je ve mně individuální a co není nikde jinde ve světě možné nalézt. Jako děti jsme lépe věděli, kdo jsme, a už to nevíme. Místo světla nacházíme temnotu. Ale z té temnoty zaznívá " nebojte se, já jsem to". Kým jsme? Neurčitost tohoto výchozího bodu nás činí nejistými ve světě. Identifikujeme se s tím, co nejsme. Persona je role, kterou nám přisoudil kolektiv, a se kterou jsme se ztotožnili. Řešením není sáhnutí po přiléhavé masce, (výnosné trafice), která učiní náš život snesitelným.

Žít naplněným životem znamená zjistit, kým jsem a vědomě to následovat. Teilhard se zamýšlí, kdo z lidí dosáhl opravdového štěstí? Pohodáři, flákači, nebo ti, kteří se vydali

sledovat nadosobní cíl? K čemu je mi dosažení individuálního štěstí? Jedině tehdy, když se vzdám hledání vlastního soukromého štěstí, můžu ho doopravdy nalézt. Vydání se za naplněním svých možností, to je investicí, kterou neničí mol ani rez. Posledním krokem na cestě individuace je završení v Kosmickém Kristu. Každý lidský cíl může být stejně zaslepující, jako jsou ideologie. Jak se ujistit, že z cest, po kterých jdeme, nebudeme muset couvnout? Existuje něco víc, než prospěch společnosti? A jsme vůbec na správné straně? V případě střetu dvou kultur, které dát přednost a má takové dilema vůbec nějaké řešení? Teilhard říká: z individuálního přejít do nadosobního (kterým je společnost) a z něho do Univerzálního (kterým je Kosmický Kristus). On je tím, co sjednocuje a završuje. Měli bychom věnovat celé své úsilí k ozřejvení tohoto privilegovaného ohniska. Když vystoupíme nad chaotický povrch jednotlivostí, spatříme celek. Je jím nové světlo vědomí, které se šíří do všech směrů a všude zanechává své stopy. V planetárním měřítku postupujeme na škále vědomí opět o úroveň výš. Tak docházíme k vědomí jako sféře – a Teilhard tuto sféru nazývá Noosféra. Noosféra je vlastně všechno, co je. Je to jas denního světla rozprostírající se nad Zemí po 24 hodin denně. Není rozdíl, zda je něco zvědoměno v Evropě nebo v Austrálii, jde o příspěvek stále té stejné veličiny, která je nemateriální povahy, a přesto je skutečnější než cokoli jiného: noosféra je úsilí, směřování, komunikace, kultura, konvence, věda, poznání, technologie, matematika, je to přidaná hodnota k hmotě, kterou vnímáme lhostejno, kde jsme. Noosféra je schopnost pěstovaná po dobu existence světa, a tou schopností je vize společenství jako celku. Tato vize nezměrně přesahuje rozsah individua. Vůči noosféře si připadáme jako kapka v moři. Vrcholem a úběžníkem vývoje všech tří dříve uvedených: života, individua a noosféry je bod Omega, Kosmický Kristus. To je jádrem Teilhardova vize, která završuje vše ostatní. Všim o co jde, není celek, nýbrž Střed. Ultravědomý, privilegovaný bod, který je prodloužením života na cestě od předživého, přes živé k vědomému a sjednoceného je Završené. Tím je úběžník vývoje celého Univerza, virtuální bod v budoucnosti, Kosmický Kristus. Vše, co se děje, završuje svět a svět tak spěje právě k tomuto bodu. Vztah bodu Omega a Krista evangelií je následující: Idea království božího, kterou Kristus hlásal, neboli vize završeného světa sjednoceného láskou, je nepomíjivá idea za vším lidským snažením. Ať vědomě spolupracujeme, nebo nevědomě vzdorujeme či pasivně přijímáme dané, tato nadřazená idea má trvalý dopad na vše, co se děje. Není to žádná neosobní idea, nebo přednost. Kosmický Kristus je perspektiva smysluplného rozvrhu světa. Tuto ideu je třeba vymanit z rámce církve a nadřadit ji noosféře. Vývoj noosféry může teoreticky směřovat i jinam, k jiným bodům. Má být cílem technologická převaha? Nebo udržitelný rozvoj? Ač tyto otázky působí zdánlivě akademicky, v rozměrech noosféry jde o to nejdůležitější: na čem se lidstvo shodne a sjednotí a k čemu budeme upínat své individuální i kolektivní úsilí? Je to snad otázka povýtce politická? Je ještě dnes v poměru k velikosti noosféry aktuální poměrně skromná ambice církve?

Teilhard tvrdí, že bod Omega je již virtuálně přítomný. Soudobé i historické vize tuto Teilhardovu tezi potvrzují. Otevřít oči, vystoupit nad povrchní chaos jednotlivostí, a uvidět svět v perspektivě nového celku. Pokud se pokusíme rozumět této vizi, spatříme souběh s pojetím velkých náboženských systémů: Předobrazem bodu Omega je hinduistický Brahma, jehož nádech a výdech plodí svět. Další paralelou k bodu Omega je keltský bůh Odin a posvátný strom Yggdrasil, který prorůstá všemi devíti světy a určuje tak běh všech věcí. Paralelně k Teilhardově kosmogenezi, jejíž těžiště je "v kosmu" formuluje Jung v pojetí Individuace jako cestu vývoje Bytostného Já, jejíž těžiště je "v duši". Paralelou k bodu Omega je Bytostné Já formulované Jungem. Jde o střed psýché nadřazený individuálnímu já. V určitých životních zlomech může část psychické energie padnout do tohoto středu a pro vědomí tím osvětlit východisko z krize. Sjednocení protikladů znamená nadřazený vhléd pro vzájemně znesvářené a protikladné tendence vědomí. Člověk pak vidí, co měl na očích odjakživa, ale neviděl. Bytostné já je ohnisko, které leží v nás, bez nás. Je to schopnost vidět to, na co dosud nedopadlo světlo vědomí a bylo to temné. Tak je Bytostné já dříve a pod všemi věcmi.

MOŽNÁ, ŽE MU DALI POKOJ VEDLE KARLA ČAPKA

Petr Andrlé

Před dvaceti lety zemřel v New Yorku Izák Judovič Ozimov. Bylo mu teprve 72 let, mohl žít ještě dlouho, kdyby mu v roce 1983 při jakési jinak banální operaci nepodalí krev HIV pozitivní. Stejně se domnívám, že onoho 6. dubna 1992 nedošlo ke skutečné klinické smrti tohoto muže.

Ještě několik hodin předtím přilétli z nejbližší obydlené planety vynikající lékaři - roboti a přenesli jeho duši do jejich světa. Neboť vždyť to byl vlastně jejich tatínek. A možná, že mu dali pokoj vedle Karla Čapka.

V Americe, kam se jako tříletý dostal s rodiči, emigranty z Běloruska, podepisoval své knihy jménem Isaac Asimov. On to byl, kdo sepsal tři základní zákony robotiky (poprvé zveřejněny před sedmdesáti lety v roce 1942). On to byl, kdo od své první

povídky o robotu jménem *Robbie* napsal přes pět set nádherných vědeckých, vědecko-populárních a sci-fi knih. Napsal také 90 000 dopisů svým čtenářům. Bohužel, velká většina jeho děl nevyšla v češtině, takže jsme velice moc ochuzeni. Ale i to, co jsme četli, mnohé z nás uvádělo a dodnes uvádí v úžas. Totéž se stalo i jeho americkým čtenářům. Doktor biochemie na Bostonské univerzitě se díky tomu mohl od roku 1958 věnovat výlučně psaní.

Pro nás je velkou poctou, že si Isaac Asimov slovo robot vypůjčil z dramatu Karla Čapka RUR z roku 1920 a nijak se s tím netajil. I když samotné dílo ho nijak zvláště nenadchlo.

Celý život také trpěl klaustrofilií. Proto se řada jeho románů odehrává v podzemích a v malých uzavřených prostorách. Jeho romány jsou také plné kosmických letů, avšak autor sám se bál létat letadlem. Za celý život letěl pouze dvakrát. Také se nikdy nenaučil plavat či jezdit na kole. Ale to vše nahradil svou úžasnou fantazií a schopností fabulace.

Nu, a když jsem nedávno uvažoval o tom, co napsat k poctě tohoto muže, potkal jsem se zcela náhodně s článkem pana Petra Kersche z Děčína. My se neznáme, ale občas se scházíme jako autoři textů na Neviditelném psu a zřejmě máme i společnou lásku k románům Issaca Asimova. A pan Petr Kersch právě před několika dny zveřejnil na Neviditelném psu text nazvaný *ISSACU ASIMOVOVI S LÁSKOU*. Je to dobře napsané a je to víc, než kdyby pana Asimova pouze opěvoval. On ho uvedeným textem rozvíjí. Proto jsem pro naše čtenáře celý text takto opsal, což mi doufám pan Petr Kersch nebude zazlívat. Nuže, čtěte:

Co se týče školního předmětu čtení, tak v naší škole v devátém ročníku se předpokládá, že všichni žáci už umějí číst jednotlivá slova. Teď probíráme čtení celé věty, zatím tedy takzvané jednoduché věty. Učitel pošle každému na obrazovku například text: WASHINGTON BYL HLAVNÍM MĚSTEM SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH.

Máme dvě možnosti, jak danou větu o šesti - omlouvám se - o sedmi slovech přečíst. První, starší, avšak osvědčený způsob: Žák vezme do ruky čtecí hlavici. Uchopí ji předepsaným způsobem, jinak by hlavice nefungovala a odeslala učiteli hlášení o chybném úchopu včetně kódu chyby a pinu žáka. Ten doporučenou rychlostí hlavici přesunuje podél textu od začátku až na konec. Ve sluchátkách se ozývá příjemný hlas, říká se mu čtec, čtekyň, zkratka - promptr. Celá věta je promptrem zvolna předříkávána, žák pouze opakuje do mikrofonu, co slyší. Mužský nebo ženský hlas je možno předem zvolit, přepínání během čtení není možné. Učitel žákův projev kontroluje buď přímo zrakem, nebo ze záznamu.

Druhý, novější způsob spočívá v tom, že počítač je vybaven softwarem, který má obdobnou funkci jako čtecí hlavice. Místo ruční hlavice se posunuje podél textu na obrazovce speciální kurzor ve tvaru mrňavé čtecí hlavice. Žák vyvolaný učitelem slyší ze sluchátek, připojených k počítači, promtrův nápovědní hlas a opakuje slova po něm prostřednictvím svého vlastního hlasu. Počítač operuje ve funkci virtuálního učitele a všechno kontroluje, upozorňuje na nedbalý výkon žáka a hodnotí ho. Tento způsob má svoje nesporné výhody, ale je drahý.

Psaní jednotlivých slov podle diktátu dělá většinu žáků, kteří jsou teprve v deváté třídě, stále potíže, jelikož v českém jazyce výslovnost jednotlivých hlásek se liší od pravopisu (například HOLUB / HOLUP). Než dojde u nás k dalšímu uzákonění zjednodušeného pravopisu (ke kterému přistoupili už i ve Francii), musí se nainstalovat do počítače verbální audioanalyzátor, který má žákův přepis diktátu na obrazovce průběžně opravovat. Realita je ovšem prozaičtější, soudobé audioanalyzátory jsou příliš pomalé. U jiných současných světových jazyků jsou s tím potíže ještě větší (arabština, čínština). Na ministerstvu školství se prý nyní oprašuje starý předpis, podle kterého se psaní celých vět mají žáci učit až v desáté třídě.

Zvláštní situace nastala u předmětu počty. Sčítání, odčítání a násobení přirozených čísel pomocí kalkulačkových programů v počítači žáci devátých tříd zvládají dobře, někteří dokonce chvalitebně - až na slovní úlohy, pochopitelně - viz výše uvedené info. Nedávno se stala zvláštní věc: Ve škole, která se nachází někde v severočeské městské konglomeraci, objevili ve třetí třídě (!) žákka, který umí řešit násobení malých přirozených čísel z paměti. Kluk, kterému spolužáci přezdívali Isaac, tomu říká malá násobilka; nedovede ovšem vysvětlit, jak to dělá. Ministerské komisi, která přijela malého Isaaca vyzkoušet, začal předvádět, že umí, kromě malé násobilky, násobit mezi sebou i velká, dokonce pěticiferná čísla. Napíše tato čísla pod sebe na obrazovku a pak pomocí zvláštního připisování dalších číslic stanoví výsledek. Komisionáři kontrolovali jeho výpočty kalkulačkovou metodou a zjistili, že jsou správné. Pokud si počtář sežene psací náradí a polycelulózovou fólii, může při počítání kreslit číslice sám a obejde se bez počítačové techniky. Mezitím Isaacovi spolužáci rozeslali po internetu zprávu o tom, co se na jejich škole děje. Výsledkem je zájem mnoha dětí - i těch nejmenších - naučit se malou násobilku z paměti. Podle nejnovějších infos začal Isaac pracovat na písemném dělení přirozeného čísla jiným přirozeným číslem v režimu aut lajn. Dospěl tím až k desetinným číslům a tvrdí, že jejich eventuální iracionalita (nekonečný počet číslic za desetinnou čárkou / tečkou) nepředstavuje žádný problém - musí ještě zvládnout zaokrouhlování. V televizním zpravodajství jistý vládní poradce prohlásil, že z globálního hlediska by měla taková autlajnová výpočetní metodika obrovský ekologický a možná i etický význam pro příští generace, uvážíme-li, že při startech transportních lodí, dopravujících lidi na Mars, hraje roli každý gram zátěže.

JASNOZŘIVÝ DUCH, JEMUŽ NASADILI PROVINČNÍ ROUCHO

Petr Andrlé

Nedávno jsem byl pozván panem profesorem Milanem Myškou na křest jeho další úžasné knihy „Hrabě Hodic a jeho svět“. Onomu pozvání také vděčím za to, že v dobách, kdy jsme s autorem připravovali některé publikace o podnikání v oblasti Nízkého a Hrubého Jeseníku, často jsme přišli v debatě na tuto úžasně zajímavou osobnost Slezských Rudoltic. A ejhle kniha je na světě. U autorů vysoce erudovaných, jakým prof. Myška nesporně je, nás vždy velmi zajímá i poznámkový aparát. Zejména pak prameny a literatura, z nichž autor čerpal. Není bez zajímavosti, že ve výčtu literárních pramenů autor čtyřikrát cituje díla dr. Rudolfa Zuberera. K jeho pracím musí totiž přihlédnout každý, kdo se jen trochu bude zajímat o historii Moravy a Slezska.

Šlechtic ducha

23. ledna si připomeneme 100. výročí narození PhDr. Rudolfa Zuberera (23. 1. 1912 Ostrava – 29. 10. 1995 Jeseník), jehož historické práce jsou opravdu pro poznání minulosti Slezska a Moravy naprosto jedinečné a výjimečné.

Jeho tatínek byl Chorvat a do Ostravy přišel za prací. Rudolf měl ze všech čtyř sourozenců již od útlého mládí nejsilnější touhu po vzdělání. Středoškolská studia absolvoval na gymnáziu v Přívoze a ještě před druhou světovou válkou absolvoval studium církevní historie na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci. Hned po válce studuje na Karlově univerzitě historii a germanistiku. Současně se věnoval studiu cizích řečí. Uměl velice dobře německy, francouzsky, italsky, polsky, latinsky a chorvatsky. Po absolvování Karlovy univerzity si zapsal ještě studium archivnictví u profesora Jindřicha Šebánka na Masarykově univerzitě v Brně. Již během těchto studií bádá v arcibiskupském archivu v Kroměříži a dá se říci, že před ním byla skvělá dráha historikova, který by jistě šel ve šlépějích svých učitelů, jimiž byli Augustin Neumann, Josef Šustka, Otakar Odložilík a zmíněný již Jindřich Šebánek.

Vzdělání překáželi

V padesátých letech vzdělání lidé komunistům překáželi, neboť vzdělání samo o sobě představovalo samostatnost myšlení a úsudku. V roce 1952 bylo dr. Zubrovi znemožněno, aby dál bádá v kroměřížském arcibiskupském archivu. Našli se však ještě slušní lidé. Díky řediteli tehdejšího pražského zemědělsko-lesnického archivu dr. Černému mohl nastoupit v javornické pobožce tohoto archivu. A zde se věnoval převážně historii Jesenicka a v této práci pokračoval i v okresním archivu v Šumperku. Rudolf Zuberer je autorem několika významných historických prací, které doplněny o další drobné či větší studie z oblasti církevních dějin, kultury i počátků osídlování Jesenicka patří k bohatému historickému fondu oblasti. Napsal Osídlení Jesenicka do počátku 15. století, Jesenicko v období feudalismu do roku 1848, Osudy

moravské církve 18. století (druhý nedokončený díl vyšel dopracovaný M. Kouřilem a V. Cekotou až po jeho smrti). Historie Zlatých Hor se týká Zlatohorsko včera a dnes, významná je i řada statí o F. Schuebertovi, L. Janáčkovi a F. Kafkovi na Jesenicku, Pověry, čarodějnické procesy a vampýrismus, publikoval zprávy o dějinách průzkumu rašeliniště Rejvíz, napsal drobnější práce o inkvizitorovi F. J. Bobligovi z Edelstadtu, Nástin hudebního vývoje Jesenicka, Hudební dějiny piaristické koleje v Bílé Vodě, Piaristé a jejich koleje na Moravě v 18. století, práci o hudebním skladateli Karlu Dittersovi z Dittersdorfu a mnoho dalších. K tomu je třeba připočítat řadu drobnějších odborných článků, desítky přednášek a referátů na historických seminářích. Je to úctyhodné dílo.

Piaristé a jezuité

Pro nás jsou zejména zajímavé autorovy postřehy o soupeření jezuitů a piaristů v první polovině 17. století na Moravě. V době, kdy se na přelomu 17. a 18. století stávají významnými vzdělanostními a kulturními středisky naší oblasti piaristické koleje v Bílé Vodě, v Bruntále a ve Staré Vodě. Díky Rudolfu Zuberovi a jeho kolegovi Josefu Svátkovi víme o této době tolik, že ji nemůžeme při nejlepší vůli nazývat dobou temna, byť se o to Zdeněk Nejedlý, který zneužil díla Jiráskova, sebevíc snažil. Značnou pozornost věnoval Zuber například „muži, jehož zásluhou vyšla Bílá Voda do dějin hudby“. Byl jím Páter Antonín Brossmann, který spolupracoval s proslulým Karlem Dittersem z Dittersdorfu. Jenom pro zajímavost – v roce 1777 byl slavnostně svěcen kostel v Bílé Vodě. Na slavnosti přijela i kapela Dittersova, aby společně s Brossmannovými hudebníky doprovázeli divadelní hru Pátera Emanuela s názvem Die Weihung Schlesiens. Tato hra trvající celkem 5 hodin přilákala do Bílé Vody neuvěřitelných 4 tisíce diváků. Dr. Zuber odvádí v popisech kulturních a hudebních dějin oblasti nejen věcná fakta a filozofické úvahy, ale díky jeho preciznosti si dovedeme představit, z kolika nástrojů se skládaly soudobé kapely, jaká díla uváděly a s jakým ohlasem. Stejnou poctivost a úžasný fundament nacházíme ve všech jeho pracích. Jsou pro nás nevyčerpatelným zdrojem informací a pro mnohé budoucí historiky podkladem k dalším úvahám a studiím.

Poctivost historikova

Rudolf Zuber dokázal svá díla učinit velice čtivá popisem detailů, které získal poctivým a soustavným studiem archivních materiálů, avšak současně dokáže udržet nit soudobého vývoje a je kritický i tam, kde by se člověku spíše chtělo některá fakta pominout. Svě zde udělalo i to, že převážnou část svého života musel tento nesmírně vzdělaný a erudovaný historik zůstat z politických důvodů na periférii dění. Snad se utěšoval závěry, které kdysi snesl již ve svých dílech jím často citovaný J. Delumeau, jenž dokazuje, že strach prochází evropskými dějinami jako stálý průvodce člověka, který takto vzniklý pocit ohrožení často překonává magickými úkony. PhDr. Zuber žil již naštěstí v moderní době a nestanul proto před inkvizičním soudem. Leč musel si vytrpět své od nevzdělaných a neustále vystrašených tvůrců systému totalitního. I přesto vykonal mnoho. Dožil se i doby, která jeho dílo ocenila a uznává. Musel na to ovšem čekat desítky let. Během nich se nenechal odradit a nepromarnil je.

Několik teček závěrem

Já vím, je to již drahně let, ale na některé věci se nezapomíná. „*Koho Bůh miluje, tomu umožňuje bydlet v Jeseníku.*“ Tato slova pronesl v pátek 16. září 1994 PhDr. Rudolf Zuber, když přebíral z rukou starosty města Jeseníku doklad o udělení čestného občanství. Zdaleka nešlo o zdvořilostní frázi. „*V posledních čtrnácti dnech*

jsem zažil dvě události, které mne velice rozehvěly. Měl jsem možnost promluvit o životě sv. Václava u jeho relikvie a dnes přebírám čestné občanství Jeseníku...," řekl dr. Zuber v projevu. Všichni přítomní věděli, že myslí svá slova naprosto vážně. A odpovědně. Neboť odpovědnost patří k vlastnostem vynikajících historiků.

Když bohužel o rok později odešel z tohoto světa, napsala historička Ivana Čornejová, že se uzavřel plodný život vynikajícího historika, který sice ve zralém věku, kdy vědec skutečně „dozrává“, tvořil v ústraní pod hřebeny Jeseníků, avšak svou erudicí, rozsahem znalostí a přístupem k historické práci překonával i mnohé držitele univerzálních kateder....

Seděli jsme začátkem léta roku 2000 s ředitelkou Státního okresního archivu v Jeseníku Mgr. Tinzovou na příjemně a pohostinně upravené verandě malé jesenické vilky. Naše hostitelka, Renáta Müllerová, manželka dr. Zubera, nám vyprávěla úsměvné příhody o tom, jaký byl její muž citlivý a vnímavý manžel, otec a neúnavný badatel. V průběhu debaty, jak to již bývá, použil jsem příměru a řekl něco v tom smyslu „... jestli se váš muž na nás teď zhůry dívá...“, nebo tak nějak. Paní Müllerová s taktem a šarmem jí vlastním mě opravila: „Nikoliv. Nemůže se na nás zhůry dívat. On je totiž stále mezi námi...“ Ze srdce rád to dodnes té vzácné paní věřím.

(Psáno pro Zlatohorsko, leden 2012)

pořadí rok	vystavující	od	do	poznámka
6.11	Lucie STÁNKOVÁ, Hradec Králové	12.11.2011	13.1.2012	obrazy a malba na hedvábí, atd
1.12	Petr LEŠKA, Dolní Jasénka / Vsetín /	14.1.2012	23.3.2012	umělecká fotografie
2.12	Vít JOHN, Olomouc Jana ZAJASENSKÁ, Olomouc	24.3.2012	18.5.2012	obrazy - figurální kompozice, krajiny a grafika
3.12	Josef ODRÁŠKA, Ostrava / Vraclávek	19.5.2012	13.7.2011	obrazy a grafika
4.12	Marie MOHELNIKOVÁ, Ostrava / Široká Niva	14.7.2012	13.9.2012	pastely
5.12	Karel DOKOUPIL, ing. arch., Zlín	14.9.2012	9.11.2012	obrazy / akryly / "malující architekt ve výslužbě"
6.13	Šárka LUPEČKOVÁ, Bruntál	10.11.2012	19.1.2013	grafické listy, batika

Vernisáže začínají vždy v 17.15 hod / výjimka se povoluje / raději se informujte telefonicky. Vstup volný i bez pozvánky.

LADISLAV STEININGER

ZÁMEK BRUNTÁL
20. LEDNA - 26. ÚNORA 2012

K - GALERIE
ŠUSTALOVA VILA,
KOPŘIVNICE
4. ČERVENCE - 26. SRPNA 2012

*1959 KRNOV
studia: PEDAGOGICKÁ FAKULTA OSTRAVA
KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY /1978-1983/
adresa: TYRŠOVA 13, 794 01 KRNOV
atelier: SVATOVÁCLAVSKÁ 12, 794 01 KRNOV
tel: 00420/ 776735349
e-mail: STEININGER@SEZNAM.CZ
WWW.STEININGER.WEBGARDEN.CZ

1. OHLASY JARU, olej na desce,
59,5 x 53,5 cm, 2008
2. KRAJINA ROZJÍMÁNÍ, olej na desce,
40 x 30 cm, 2009
3. OZVĚNY MARNÉHO VOLÁNÍ XII., kresba,
100 x 70 cm, 2008
4. OZVĚNY MARNÉHO VOLÁNÍ XIII., kresba,
100 x 70 cm, 2008
5. POEZIE LEDNA II., olej na desce,
40 x 30 cm, 2008

A bude asi horko

DŮL NA UHLÍ VE FRENŠTÁTĚ? DŮL NA PLYN V KOPŘIVNICI?

Beskydy se opět dostaly do zorného pole těžařů. Nejdříve se zdálo, že OKD již ustoupila od úmyslu vytěžit pod Beskydami, co se dá, když tu ejhle. Asi 21 000 občanů dostalo do schránek časopis s lákavým názvem Z PRVNÍ RUKY.

Jeho úkolem je, jak píše, přesvědčit obyvatele Frenštátska a Rožnovska (z nepochopitelných důvodů již ne obyvatele Frýdecko-Místecka, což nepíše), že těžba uhlí pod horami beskydskými nikomu a ničemu neublíží.

První číslo tohoto časopisu je dokladem toho, že jsou na místě obavy většiny obcí - totiž že firma OKD se v regionu nebude pohybovat s potřebnou citlivostí, vstřícností, taktem i ekonomickou a ekologickou obezřetností.

Po stránce odborné, obsahové i grafické je uvedené vydání časopisu velice formální, obsahově nezajímavé, zkrátka hodně podceňující místní občany. Nemohou to ani zachránit dva texty z úst jinak velice charismatického a sympatického generálního ředitele a předsedy představenstva OKD pana Klause-Dietera Becka. Ti, kterým pan generální svěřil vydání oné „první ruky“, připravili vydání přibližně asi tak z „třetí ruky“.

Už jenom to, že jeho vydavatelem je jakási pražská firma Bison&Rose, která při veškeré úctě k jejím případným jiným aktivitám, nemůže absolutně znát podrobně život a mentalitu lidí v obcích mezi beskydskými horami. Z časopisu číší pýcha – kvalitní křídový papír u 21 000 výtisků je zbytečný luxus. Jinak v obsahu toho vydavatelé časopisu lidem nic moc neříkají. Většinou jde o fakta nebo texty, které byly již publikovány, takže v podstatě nic nového, jen naházené „staronové texty“.

A přitom by se taková příležitost, když to již OKD platí, dala využít k inteligentnímu průniku názorů formou rozhovorů, k odkazům na příklady těžby v podobných podmínkách ve světě etc. etc. Prostě zmařená příležitost, formální a odfláklé dílo. Jak mají občané a samosprávy věřit v poctivý a objektivní přístup firmy OKD, když ani neumí onu jakoby „podávanou ruku“ napřáhnout správně?

Současně s tím se dozvídáme, že pan ministr životního prostředí povolil jisté britské firmě hledání ložisek (průzkum) břidlicového plynu někde mezi Kopřivnicí, Přerovem a Vsetínem. Nic proti tomu, loni jsme o existenci břidlicového plynu psali (v sousedním Polsku je ho ještě více než u nás) s tím, že je vítanou příležitostí k tomu, abychom nebyli závislí na ruském plynu, to ano. Ale také jsme psali o tom, že jakýkoli zásah do přírodního uspořádání je nutno konzultovat s lidmi, kteří v příslušné lokalitě bydlí. Pochopitelně, že se pan ministr Chalupa nemusí nikoho na nic ptát. Ale může (nebo spíše mohl by, kdyby to považoval za slušné a strategické) zajistit jakousi osvětu, aby lidé věděli, o co v průzkumu jde, jak je omezen a co bude následovat, když se případně potvrdí výborná kvalita i potřebné množství plynu v ložisku. Ono totiž nejde pouze o kompenzace za těžbu. Na to nechť platí nějaký zákon. Ale jde o to, že těžba vždy naruší jakousi místní rovnováhu, ať již přírodní, nebo lidskou. A na vyrovnávání nemá být čas teprve tehdy, když se začne hovořit o zamýšlené těžbě. O lidech se má uvažovat již ve chvíli, kdy se objeví první signály nějakých žádostí o průzkum. Je to věc firmy, ale také státu, tedy příslušného ministerstva.

V tomto směru má chování OKD i chování ministerstva životního prostředí mnohé společné. Lidé je zajímají velice formálně. A přitom by stačilo malinko - jen trochu sejít z piedestalu neomylnosti a všemohoucnosti. ®

Mrak, který nerespektoval hranice

Záznam radioaktivního mraku z Černobylu byl po 25 letech konečně uvolněn. Kde jste byli v době od 26. dubna do 9. května 1986? Na snímku se můžete podívat, jaké neuvěřitelné množství ve značné úrovni tehdy spadlo na naše území. Klikněte a uvidíte evoluci tohoto mraku ze dne na den! http://www.irsn.fr/FR/popup/Pages/tchernobyl_animation_nuage2.aspx
START - klikni vlevo černé obrazovky na šipku!

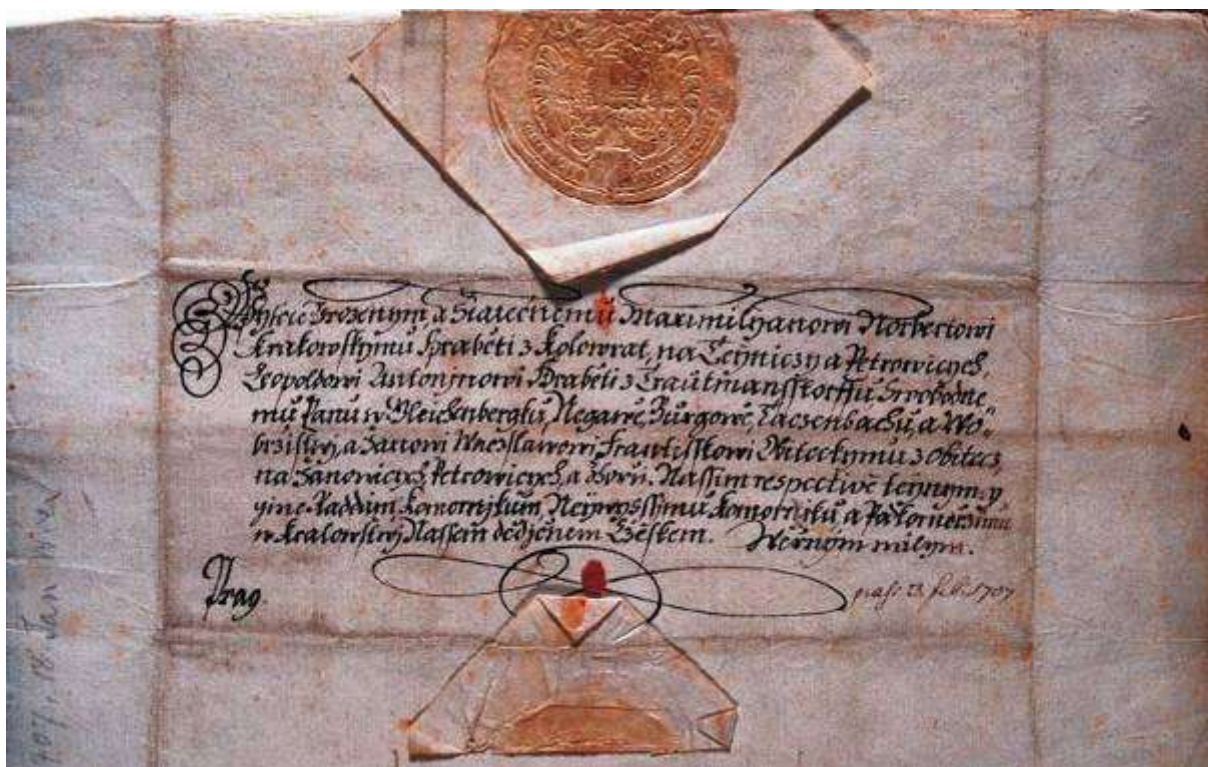
JEZDIT RYCHLE A PÍT ZA VOLANTEM? OHROŽOVAT DĚTI?

Jak se píše v policejních zprávách- mezi obcemi Krasov a Radim jela 33letá žena s vozidlem Ford Fiesta kolem 08,40 hodin dne 14. 1. 2012. Při jízdě nezvládla na zasněženém povrchu řízení a při vyhýbání s protijedoucím autobusem v mírné levotočivé zatáčce se snažila intenzivně brzdit a dostala smyk. Na kluzkém povrchu Fiesta pokračovala v přímém směru a došlo ke střetu. V autobusu bylo v době nehody pět osob i s řidičem a žádná neutrpěla zranění. Řidička osobního vozidla se lehce zranila. Způsobená škoda činí 100 tisíc Kč. Požití alkoholu bylo vyloučeno u obou řidičů dechovou zkouškou.

V 10,00 hodin v Horním Benešově jel 42letý řidič s vozidlem Jeep a na přímém úseku silnice dostal smyk, který nezvládl. Vyjel za pravý okraj vozovky, kde narazil d směrového sloupku a následně do stromu. Po nehodě se automobil převrátil přes střechu a zůstal stát mimo komunikaci na kolech. Při nehodě se lehce zranili spolujezdci ve věku 17 a 7 let. Při dechové zkoušce jsme řidiči naměřili nejprve 0,95 a po hodině od nehody již hodnotu 1,05 promile a zadrželi jsme mu na místě řidičský průkaz. Řidič policistům uvedl, že požil do půlnoci 0,7l vína a po nehodě vypil 2del vodky. Na vozidle vznikla škoda ve výši 500 tisíc a na směrovém sloupku 1 tisíc Kč.

FOTO PRO DNEŠNÍ DEN

PETROUŠKOVY PŘÍHODY (756)

Poslyšte onu příhodu z dávných časů. 9. září 2009 zahájila Národní technická knihovna svůj další život v nové, moderní budově v Dejvicích. Podle údajů knihovny bylo při jejím stěhování za 74 dnů přemístěno 55,5 tun knih za pomoci 240 stěhovacích vozů. Pro milovníky čísel - bylo přemístěno celkem 20 kilometrů knih. Podíval jsem se na tyto údaje ve chvíli, kdy jsem se dozvěděl, že v rámci dokončování všeho, co taková knihovna potřebuje, byla vybudována i kavárna pro návštěvníky knihovny. Což je čin zajisté potřebný. Drobnost přidali i pracovníci knihovnického marketingu a vyhlásili veřejnou soutěž k vymyšlení názvu kavárny. Je na to čas až do 24. února. Jen tak mimochodem – usnesení vlády ČR č. 699 ze dne 12. července 2000 o vybudování budovy nové Národní technické knihovny (předseda vlády Miloš Zeman) bylo rozhodnutím velice moudrým, jakkoli se s ním paradoxně nikdo nikdy moc nechlubil.

Letos si České vysoké učení technické připomíná 305 let od svého založení, což velice úzce souvisí s Národní technickou knihovnou. Letošního 18. ledna tomu bude přesně 305 let od vydání jistého reskriptu císaře Josefa I. z roku 1707. Dovolím si tuto dobu trochu popsat, neboť je velice zajímavá také z hlediska dějin byrokracie. Konec konců posuďte sami, jestli by se v našich dnešních podmínkách mohl odehrát následující příběh, starý tři století.

Když se stavební inženýr Christian Josef Willenberg rozhodl, že vychová další stavební inženýry, podal si 30. ledna 1705 k císaři Leopoldu I. žádost, aby mohl za doživotní rentu vyučovat v Praze celkem 12 zájemců v umění inženýrském a zároveň pro tuto činnost založit i knihovnu, hrazenou z uvedené renty. Nebylo tehdy v říši schopnějšího fortifikačního vojenského inženýra a jistě nebyl důvod, proč jeho žádosti nevyhovět. Stavební inženýry nepotřebovali pouze vojáci. Jenže pan inženýr měl velkou smůlu.

Pátého května téhož roku císař Leopold I. umírá. Josef Willenberg se obrnil trpělivostí a skutečně - císař Josef I., takto syn a následník Leopoldův, poměrně rychle odpovídá za tatínka. A tak vyšel dne 18. ledna 1707 císařův reskript, jímž doporučuje českým stavům, aby bylo žádosti Willenbergově vyhověno. Datum vydání reskriptu právem považuje ČVUT za den svého založení. *Nahoře nad tímto textem je snímek obálky, v níž byl dopis českým stavům poslán.*

Jenže další situace byla poněkud zapeklitá. České stavy nehodlaly potřebné prostředky uvolnit. Inženýr Willenberg tedy opět čekal. Mezitím se stalo, že zcela nečekaně 17. dubna 1711 ve svých třiatřiceti letech císař Josef I. Habsburský zemřel. Byla to zjevná škoda, protože tento muž měl docela zajímavé plány na modernizaci monarchie. Obklopil se za tím účelem i velice schopnými politiky.

Po císaři Josefu I. nastoupil jeho bratr Karel VI. (od prosince 1711 císař římsko-německé říše a od 5. září 1723 také král český), který dostal v roce 1716 stížnost Christiana Willenberga, že nebylo dbáno doporučení Josefa I. a že musí již devět let čekat na vyřízení věci, která může být zemi nadmíru prospěšná. Tutéž stížnost poslal inženýr Willenberg i českým stavům. A pak věci dostaly docela rychlý spád. Karel VI. nařídil 14. května 1717 českým stavům, aby podaly zprávu o tom, jak vyřídily reskript jeho předchůdce.

A to stačilo k tomu, aby již 4. června téhož roku čeští stavové jmenovali inženýra Willenberga (na snímku vlevo) profesorem, vydali dekret o zřízení profesury a dokonce mu bylo přiděleno 300 zlatých na nákup potřebných knih a roční plat 1 200 zlatých. Tak vznikl základ dnešní Národní technické knihovny. Nebylo to tak jednoduché, jak by se na první pohled zdálo. Christian Josef Willenberg musel dle příslušného dekretu zajistit vyučování ve své domě a v něm také provozovat potřebnou knihovnu. Přesto byla výuka zahájena již 7. ledna 1718.

Dobrý nápad, a zejména potřebná vytrvalost jednoho inženýra ze Slezska (narodil se v Lehnici), tak přinesl potřebné ovoce. Vyřízení žádosti trvalo pouhých dvanáct let a vyřizovali ji celkem tři císařové. Něco takového by se v dnešní době stát zřejmě nemohlo. Při té příležitosti mě napadlo, že by se kavárna v nové Národní technické knihovně mohla jmenovat CHRISTI. Je to krátké, dobře vyslovitelné a třeba by to inženýra Christiana Josefa Willenberga potěšilo.

Jako první totiž začal v rámci jím založené školy v Praze vyučovat také odvodňovací práce, konstrukce strojů na zvedání těžkých břemen, geodézii a kartografii. A jeho studenti mnohokrát v těchto oborech proslavili svoji zemi. A co Karel VI.? Také se snažil. Za jeho vlády byla v českých zemích vybudována docela slušná silniční síť, na mnoha místech dodnes používaná. A také byl otcem poslední české královny. Letos je tomu již 269 let od doby, kdy byla jeho nejstarší dcera Marie Terezie korunována českou královnou.

**Dnes má VLADISLAV. Zítra DOUBRAVKA.
Nezapomeňte jim blahopřát.**

